

Co jsme do velkého slovníku nedali

Následující slova jsou sice v PIV a byla i v první verzi slovníku, avšak kontroloři je doporučili vyřadit, protože se zdála buď zbytečná, nebo nejasná či nevhodně přeložená a snižovala by kvalitu slovníku. Protože však čtenář, který narazí na neznámé slovo v textu, je vděčný i za nešikovný překlad, rozhodl jsem se vyřazená slova sesbírat a vytvořit z nich neoficiální pracovní pomůcku.

Miroslav Malovec

-ac/ bot. přípona rostlinných čeledí (*rozacoj růžovité*)

ačeüle/o geol. acheuléen (*paleolit pěstních klínů*)

Adeliland/o Adéline země (*na Antarktidě*)

afis/o v. afido

Agni/o Agni (*védský bůh ohně*)

Ahura Mazda/o Ahura Mazda (*nejvyšší bůh zoroastrismu*)

alm/o střední část profilu

Alma-Ata/o Alma-Ata

andon/o japonská lampa s papírovým stínidlem

ann/o japonská cukrovinka

arbitraĝ/o ekon. arbitráž (*výhodný nákup a prodej*)

Arg/o Argos (*helénské město*) ~**olando** Argolis

arkont/o hist. archón

arpent/o arpent (*50 arů*)

arsacentin/o lék proti spavé nemoci

Arsonval/o Arséne d'Arsonval ~**aj elektraj fluoj** d'Arsonval proudy

aršin/o aršin (*0,71 m*)

asistoli/o lék. asystolie (*srdeční porucha*)

Aspazi/o Aspasiá (*Periklova žena*)

Astart/o mytol. Astarté (= *Aštar, Ištar*)

Astianaks/o mytol. Astyanax (*Hektorův syn*)

ašok/o bot. saraka

Atalant/a, ~o mytol. Atalanta

atrabil/o lék. melancholická nálada

aŭrik/o nám. plachta jachty

aŭtomorfi/o působení na sebe sama

Avič/o Avicii (*bramanské peklo*)

babirus/o zool. babirusa (*indonéský druh prasete*)

balz/o 2 signalizace splavnosti (*bóje, lampa ap.*)

bambus/o, bambuz/o bot. bambus (*nejběžnější druh*)

bambar/oj Bambarové (*nigerijské etnikum*)

barbiton/o barbiton (*starořecký drnkací nástroj*)

Baseter/o zeměp. Basseterre

Bastian/o Bastian (*mužské jméno*)

bašo/o bot. okrasný banánovník (= *japana bananujo*)

bat/o bat (*biblická objemová míra*)

batolit/o batolit (*ztuhlé magma*)

batrak/o obojživelník bezocasý, žába

Bat-Šeba *náb.* Betsabé

baŭdruĉ/o blána z hovězího nebo ovčího střeva

bazoĉ/o hist. sdružení soudních pomocníků

Bearn/o zeměp. Béarn

bearnez/o béarnéska omáčka

bedeli/o vonná pryskyřice (*v Bibli*)

Behemot/o mytol. Behemot

Bel/o mytol. Bél (*babylonský bůh Marduk*)

belemnit/oj zool. belemniti (*pravěcí měkkýši*)

Belerofon/o mytol. Bellerofontés (*jezdec na Pagasovi*)

Belizar/o Flavius Balisarius (*byzantský generál*)

Belmupan/o Belmupan (*hl. město Belize*)
Belšacar/o *hist.* Běl-šarra-usur, Belšazar (*babylonský král*)
Betelĝuz/o Betelgeuze (*hvězda v souhvězdí Orionu*)
bikšu/o buddhistický mnich
bil/o *obch.* cenný papír
bilbok/o hračka na napichování dřevěné koule
bisin/o plátno z mumii
bisturi/o skalpel
biz/o studený vítr, severák
blamanĝ/o *kuch.* chlazený mandlový krém
blast/o zárodek embria
blunderbuz/o *hist.* mušketa, krátká puška
board/i n nám. plachtit po větru
bram/o 2 nám. vše nad stěžnovým košem ~**masto** brámová čnělka (*horní část stěžně*) ~**velo** brámová plachta
Briare/o *mytol.* Briaréos (*padesátihlavý storuký obr*)
Brigtaŭn/o, Briĝurb/o *zeměp.* Bridgetown
briton/oj *hist.* starověcí Britové
brokatel/o růžový mramor
Brumer/o brumaire (*druhý měsíc francouzského revolučního kalendáře, 22.10.-21.11.*)
brunjon/o hladká broskev
Bucefal/o Bucefal (*kůň Alexandra Velikého*)
bujabes/o rybí polévka
burk/o plstěný plášť (*ruskopolský*)

cepol/o gospice (*mořská ryba*)
cest/o antická boxerská rukavice
ceta *jméno řeckého písmene* (d)zéta *v.t.* **dzeta**
Ceven/oj *zeměp.* Cévennes (*pohoří*)
Cezare/o Caesarea (*izraelské město*)
ciane/o *bot.* chrpa modrá
Cilici/o *hist.* Kilikie (= *Kilikio*)
cimitar/o *hist.* handžár, jatagan (*arabský meč*)
cinabarit/o *geol.* rumělka (nerost)
cingul/o *anat.* cingulum (*část bílé hmoty mozkové*)
cinocefal/o pavián
cip/o *hist.* cippus (*sloup s nápisem*)
cipsel/o *zool.* rorýs
Cir/o Cyrus
cir/o *v.* **ciruso**
civetik/o = **Afrika civeto**

Ĉangĉun/o *město* Čchang-čchun
ĉatelperoni/o chatelperronská kultura, mladý paleolit
ĉatobriand/o *kuch.* Chateubrindův steak
Ĉingdaŭ/o *přístav* Čching-tao
Ĉinghaj/o *provincie* Čching-chaj
ĉizol/i n křížovat se (*o cestě, vedení*)
Ĉonking/o *město* Čchung-čching

dabing/o *kuch.* šaobing, sao bing, čínský pirožek (*někdy s náplní*)
daimi/o *hist.* daimjó (*japonský velmož*)
damasken/i t damaskovat (*zdobit zbraň vkládáním zlatých a stříbrných nitek*)
Damian/o Damián
Dana/a, Danae *mytol.* Danaé
Dancig/o Danzig (*nyňi Gdaňsk*)
Dari/o *hist.* Dareios, Darius, Dario
darkemon/o *hist.* dareikos, dárejkos (*zlatá mince Darea I.*)
daŭ/o= tao *náb. fil.* tao, *cesta nám.* bark, arabská plachetnice
DDT *chem.* DDT
Debor/a Debora, Deborah

deferent/a kanalo = **spermodukto** *anat.* chámovod
dej/o *hist.* dej (*alžírský místodržící*)
Dejanir/a *mytol.* Déianeira
Dakapol/o *hist.* Dekapolis (*aliance deseti měst*)
delikvesk/a = **likveska** navlh, navlhavý
Delos/o Délos (*ostrov*)
Demeter/a, Demetr/a *mytol.* Déméter (*bohyně plodnosti*)
Demetri/o Démétrios
demotik/a *hist.* démotický, lidový
Deniz/o Denis
densteti/o *bot.* tropická kapradina ~**acoj** hasivkovité
depresor/o *anat.* schylovač ~**a nervo** nerv schylovače
Desdemon/a Desdemona
Dezider/o Desiderius
Dian/a, Dian/o Diana
didim/o *chem.* didym (*domnělý vzácný prvek, později zjištěný jako sloučenina*)
Didon/o Dido (*královna Kartága*)
Dieg/o Diego
Diet/o *polit.* sněm, parlament, národní shromáždění (*v některých zemích*)
digam/o *jaz.* digama, starořecké ů
Dijon/o Dijon
diklin/a *bot.* dvojdomý
diktat/o = **diktažo**
diktiosom/o *biol.* diktyozom
dinoteri/o dinoterium, pravěký slon
Diodor/o Diodóros
Diofant/o Diofantos
Diomed/o *mytol.* Diomédes
Dion/o *hvězd.* Dione (*měsíc Saturna*)
dioptr/o *opt.* dioptr (*plocha lámající světlo*) ~**iko** nauka o lomu světla
dipleks/a *inf.* duplexový (*současné vysílání dvou zpráv*)
diplodok/o diplodokus (*ještěř*)
diport/o *ekon.* deport (*půjčovně z cenných papírů*)
distom/o = **fasciolo** *zool.* motolice
ditografi/o překlep zdvojením (*ppanjo, huhundo apod.*)
DNA DNA
dodoic/o *hud.* dodoitsu, japonská lidová píseň
dojn/o *hud.* doinã, rumunská lidová píseň
Domician/o Domitianus, Domicián
Domingo/o Domingo (*těž Dominikánská republika*)
Don/o řeka Don papež Donus
Donald/o Donald
Donec/o Doněc (*přítok Donu*)
Dorote/o Dorotea
Dovr/o Dobrefjell (*norské pohoří*)
drakm/o *ekon.* drachma
drednaūt/o *hist.* bitevní loď
dromaj/o = **dromiceo** pštros emu
droser/o, drozer/o *bot.* rosnatka, rosnička
Du Fu Tu Fu (*čínský básník*)
dur/o *hist.* španělská mince

Ebr/o Ebro (*řeka*)
Edgar/o Edgar
Edmund/o Edmond, Edmund
Eduard/o Eduard
ef/o *náb.* éfa (36,4 litrů)
efeb/o *hist.* eféb, jinoch (18-20 let)
Efraim/o *náb.* Efrajim, Efraim
efrit/o *mytol.* zlomyslný démon

Egist/o *mytol.* Aigisthos (*vrah Agamemnona*)
ehidn/o *zool.* ježura, paježura
ekaŭdat/oj = **anuroj** řád žáby
ekidn/o = **ehidno**
ekspoz/i = **ekspozicii**
ektensor/o = **ektensanto**
ektazi/o *lék.* rozšíření, roztažení (*orgánu*)
ektoderm/o *biol.* ektoderm, vnější vrstva
ektoplasm/o *lék.* ektoplazma
ektropi/o *lék.* ektropium, vychlípení dolního víčka
ekvipolent/a ekvipolentní *zeměp.* mající stejnou délku a směr *jaz.* ekvivalentní (*věty*)
ekzark/o *hist.* exarcha (*byzantský místodržící n. náměstek metropolity*)
ekzekvatur/o *práv.* exequatur (*povolení činnosti konzula n. souhlas s rozhodnutím zahraničního soudu*)
ekzerg/o místo pro nápis (*na minci / medaili*), okraj (*mince, medaile*)
ekzocet/o *zool.* letoun (*létající ryba*)
ekzoftalmi/o *lék.* chorobně vypoulené oči
ekzogami/o exogamie (*sňatky mimo vlastní rod*)
elaidat/o = **eleo** *bot.* olejnice
elateri/o = **ekbalio** tykvice
eledont/o *zool.* chobotnice
elektrometr/o elektroměr
elektroskop/o elektroskop
elektrovalent/a *chem.* elektrovalentní
elektuari/o *lék.* elektuarium, léčivá kaše s medem
Eleonor/a Eleonora
Eli/o Elia, Eliah (*mužské jméno*)
Eliezer/o = **Lazaro** Lazar
Eliša *náb.* Elíša
Eliz/a, Elinjo Líza
Elsinor/o *zeměp.* Elsinor
Elvir/a Elvíra
Elzac/o = **Alzaco**
Emanuel/o Emanuel ~**a** Emanuela
embrokaci/o *lék.* pomalé polévání nemocné části těla léčivou masťou *přen.* léčivá mast
Emerik/o Emerich
Emil/o Emil
Emili/o Emilio ~**a** Emilie ~**o-Romanjo** *zeměp.* Emilia-Romagna
Emilian/o Emilián
Eminj/o Emilka
Emm/a Emma
empori/o *hist.* emporion, emporium, obchodní středisko města
-enoj *zool.* přípona *podčeledí:* **cerv~oj** *podčeled'* jeleni
enantioz/o = **oksimoro** *lit.* oxymorón, přívlastek opačného významu (*např. děsně krásný*)
Encelad/o *mytol.* Enkleados
Endimion/o *mytol.* Endymión
En-Dor *náb.* Ěn-Dór
Eneid/o = **Eneado**
Engadin/o *zeměp.* Engadin
enteleki/o *fil.* entelechie, rozdíl mezi skutečností a možností
eonotem/o = **cono**
Epaminond/o *hist.* Epameinóndás
epikant/o *anat.* epicanthus, záhyb v koutku oka
Epiktet/o *hist.* Epiktétos
epiplo/o *anat.* epiploon, velká předstěra
Epir/o *zeměp.* Epirus
epod/o *lit.* epóda, třetí část ódy, druhý verš jambické básně, jambická satira
ergograf/o *lék.* ergograf, měřič svalové energie
Erivan/o = **Erevano** Jerevan
Ernest/o Arnošt
Esav/o *náb.* Ezau

Esen/o *náb.* esejec
espoz/i = eksponi
Ester/o Ester
estivaci/o *bot.* estivace, překrývání lístků v pupenu
Eteokl/o *mytol.* Eteoklés
etrioskop/o *fyz.* etrioskop, měřič mraků
Etruri/o = Etruskio
Eūdoks/o Eudoxus (*mužské jméno*)
Eūgen/o Evžen
Eūme/o *mytol.* Eumaios (*Odyseův pasák vepřů*)
Eūmenid/oj = Erinioj *mytol.* Erinie, Fúrie
eūripterigi/o = iktiosaūro ichtyosaurus, ryboještěř
eūritm/o *lék.* pravidelný puls
Eūrot/o Eurotás (*řeka a bůh*)
Ev/a, Ev/o Eva
Evelin/o Evelína
evipan/o *lék.* anesteziikum jako injekce

Fabi/o Fabio (*mužské jméno*)
Fabian/o Fabián
Fabricsi/o Fabricius
facet/o faseta, přibroušená ploška **~i t** brousit (*sklo, diamant*) **~isto** brusič drahokamů
falanster/o = falangejo falanstéra, ústředí falangy
Falern/o *zeměp.* Falerna
faloid/a = falusa *bot.* hadovkový **~a veneniĝo** otrava houbou hadovkou
falun/o *geol.* falunit, usazenina plná lastur **~i zeměd.** zúrodnit pole falunitem **~ejo** důl na falunit
falus/o *náb.* falus, symbol mužské plodnosti *bot.* hadovka (*jedovatá houba*) **~a, ~eca** falický
Fan/o Fano (*italské město*)
fanariot/o *hist.* fanariot, řecký šlechtic sloužící osmanské říši
faner/o *anat.* viditelné části na kůži (*vlasy, chlupy, šupiny, peří, nehet, kopyto*)
fantasi/o arabská jezdecká slavnost
Farnez/o Farnes **~a akacio** akácie Farnesova
Farsal/o Farsalos **batalo de ~o** bitva u Farsálu
Feak/oj *mytol.* Fajákové
Feb/o *mytol.* Foibé
Fedra *mytol.* Fedra
fekul/o = amelfaruno škrob(ová moučka)
Feliks/o Felix
femural/o *anat.* stehenní kost
fenetol/o *chem.* fenetol
Ferar/o *zeměp.* Ferrara
Ferdinand/o Ferdinand
ferik/a *zast. chem.* železitý
Fernand/o Fernando
fiber/o = ondatro ondatra
-ficl *přípona pro tvorbu řádů řas:*
Filadelf/o Filadelfos (*egyptský král*)
filakteri/o kožené pouzdro na Bibli
Filip/o Filip **~ino** Filipa
filopod/oj = brankiopodoj *zool.* lupenonožci, žabronožci
finial/o *arch.* křížová kytka, vrcholek fiály
Finister/o *zeměp.* Finistère
Finmark/o Finnmark (*v Norsku*)
flamin/o *hist.* flaminus, římský obětní kněz
Flamini/o Flaminio (*křestní jméno*)
Flavi/o *hist.* Flavius
flog/o *bot.* chysalidokarpus
Flora Flóra (*bohyně květin*)
Floreal/o Floréal (*osmý měsíc fr. revolučního kalendáře*)
Florian/o Florián, Florian, Florianus

florideofic/oj *bot. třída červené řasy*
Focid/o *zeměp. Fókida*
Fomalhaūt/o, Fomalhot/o = **Suda Fišo** souhvězdí Jižní ryby
fonetism/o *jaz. zvuková podoba slova v porovnání s písemnou*
fonetist/o *jaz. kdo usiluje o zavedení fonetického pravopisu*
Fontanbel/o *zeměp. Fontainebleau*
forming/o *hud. forminx, starověký strunný nástroj*
Fortunat/o Fortunát, Fortunatus
foru/o *práv. městské n. regionální právo*
fotogrametri/o fotogrammetrie, technika zobrazení tvaru a polohy
fotogravur/i leptat fotocestou ~o fotogravura, heliogravura
fotometr/o fotometr
fotosintez/o fotosyntéza
fotostat/o *polygr. světlotisk*
phototerapi/o fototerapie, světlotěčba
fototip/o *polygr. klišé barevného obrázku ~io technika barevného tisku*
francisk/o germánská sekyra
Frančkonte/o Franche-Comté
fratri/o *hist. frátrie, rod, klan*
Freja *mytol. Freya (bohyně plodnosti)*
Frimér/o Frimaire (*třetí měsíc fr. revolučního kalendáře*)
Frin/o Fryné (*hetéra*)
Fritaūn/o Freetown (*hl. město Sierra Leone*)
Fronď/o *hist. Fronda, šlechtické povstání*
Fruktidor/o Fructidor (*desátý měsíc fr. revolučního kalendáře*)
frontal/o čelní kost
Frunze/o Frunze
frutesk/a *bot. křovitý*
ftal/o *chem.*
ftizolog/o *lék. ftizolog, plicní specialista*
Fuĝi-monto *zeměp. Fudžisan*
Fuĝjan/o Fu-tien (*čínská provincie*)
Fuĝoū/o Fu-čou
furfural/o = **furalo**
Furier/o Fourier
Fušun/o Fu-šun (*čínské město*)
fuzulin/o *zool. hist. fusulina (vymřelý dírkovec)*

Gabriel/o Gabriel
Gad/o *náb. Gád*
gaĝ/o = **garantiaĵo** ručitelský objekt
Gaj/o Gajus
Galate/o *mytol. Galatea*
galban/o *chem. galbánová pryskyřice*
galikan/a *náb. galikánský*
gamelan/o *hud. gamelan, indonézský orchestr (gongy, bubny, xylofony)*
Gansu/o *zeměp. Kan-su (čínská provincie)*
Garapan/o *zeměp. Garapan*
garen/o kolonie divokých králíků
gasometr/o = **gasrezervujo** plynojem
Gaston/o Gaston
gastroknemi/o *anat. dvojhlavý lýtkový sval*
gatj/o *text. gatya, široké gatě*
Gaūtama/o = **Gotamo**
gazel/o *lit. gazel, lyrická báseň*
Gebr/o = **Parsio** Párs (*vyznavač mazdaismu*)
gefire/oj *zool. mořští červi*
Gelf/oj *hist. gelfové, stoupenci papeže proti císaři*
geloz/o = **agaragaro** želatina z červených řas (*projímadlo, apretace tkanin*)
Gent/o *zeměp. Gent*

ger/o *náb.* ger, zrno (*váhová jednotka 0,6g*)
Gerard/o Gerard
Gerd/a Gerda
Germanik/o *hist.* Germanicus
Geront/o Geront *přen.* stařec
Gertrud/o Gertruda
Gervaz/o Gervas (*mužské jméno*)
gib/i *t nám.* otočit ráhno s plachtou, přejít
Gibelin/oj *hist.* ghibellini, stoupcenci císaře proti papeži
Gilbert/o Gilbert **g~o** gilbert (*starší jednotka magnetomotorického napětí, Gb*)
Gilead/o *náb.* Gileád (*kraj mezi Libanonem a pouští*)
gine/o *hist.* guinea
ginostem/o *bot.* gynostemium, srůst čnělky a blizny v květu
Glasgov/o Glasgow
glaübersal/o *chem.* glauberova sůl
glikoz/o = **glukoza**
gliptodont/o *zool.* glyptodon
globoskop/o *opt.* globoskop (*přístroj pro rozbor světla*)
glosolali/o glosolálie, schopnost modlit se v neznámém jazyce
glosopterid/o *bot.* glossopteris (*pravěka kapradina*)
glucini/o = **berilio** berilium
glumel/o = **glumeto**
gluon/o *fyz.* gluon (*částice*)
gnoz/o = **gnostiko**
gobang/o
Godfred/o Godfredo, Gottfried, Bohumír
goliard/o goliard, potulný student, středověký bohém
Gorgi/o Gorgias
grajhund/o chrt
gramatom/o *fchem.* gramatom, mol (*jednotka látkového množství*)
grammolekul/o grammolekula
Granad/o Granada
Grančák/o *zeměp.* Gran Chaco
granulocit/o *biol.* granulocyt, bílá krvinka
graptolit/oj *biol.* graptoliti (*prvohorní mořští živočichové*)
Graubünd/o = **Grizono** kanton Graubünden
graveti/o gravettien, kultura vrcholného mladšího paleolitu
Grenobl/o Grenoble
Grizelda Griselda
Grizon/o kanton Graubünden
Groenland/o = **Gronlando**
grosulari/o *bot. nevh.* rybíz
Grozn/o Groznyj (*čechenské hl. město*)
Gustav/o Gustav
gutural/o = **velaro**
Gvadalkivir/o Guadalquivir (*řeka*)
Gvebr/o = **Gebro**
gveril/o = **gerilo**

Ĉaraf/o Džafar (*arabské jméno*)
Ĉaganat/o *náb.* jedno z jmen boha Višnu
Ĉeĝlang/o *zeměp.* Če-ťiang
Ĉengis = **Ĉingis**
Ĉenghoŭ/o *zeměp.* Čeng-čou
Ĉenoveva Jenovéfa
Ĉerald/o Gerald
Ĉerman/o German
Ĉjangšji/o *provincie* Ťiang-si
Ĉjangsu/o *provincie* Ťiang-su
Ĉjilin/o *provincie* Ťi-lin

Ĝjnan/o město Ťi-nan
Ĝofred/o Geoffrey (*mužské jméno*)
Ĝorĝtaŭn/o Georgetown

hadean/o hadaikum (*nejstarší období ve vývoji Země*)
Hafiz/o Háfiz (*perský básník*)
halanĝ/o= **vortŝerco**, **kalemburo** *lit.* kalambúr, šprýmování, šibalství ~**ulo** šibal, šprýmař
halofit/oj halofity, halofilní rostliny (*ve slané vodě*)
hanap/o hanap, středověká číše
haom/o *hist.* haoma (*drogový nápoj*)
harpagofit/o hluchavka harpagofyt
Hekate/o Hekataios (*historik*)
Helespont/o *zast.* Helléspond, Dardanely
Heloiz/o Héloise
Herkules/o = **Herkulo**
herm/o *hist.* herma, hermovka (*hraniční kámen s tváří boha Herma*)
Herm/o = **Hermeso**
Hermion/a Hermiona
hibaĉ/o hibachi (*kameninová miska na oheň*)
hierodul/o *náb. hist.* dospívající sloužící v chrámu
hierofant/o *náb. hist.* velekněz
hierogami/o *náb. hist.* posvátný pohlavní styk
higrocib/o voskovka, šťavnatka (*houba*)
higrofor/o šťavnatka, plžatka (*houba*)
hilozoism/o *fil.* hylozoismus, nauka o oduševnělosti hmoty
himati/o *hist.* himation, plášť
himene/o *bot.* kurbaryl (*strom i plod*)
himenomicet/oj *trída* stopkovýtusé (*houby*)
Hiperbore/oj nejsevernější národy ~**io** *mytol.* Hyperborea (*země za polárním kruhem*)
hipergonar/o *opt.* hypergonar, objektiv cinemaskopu (*přístroje k snímání a promítání širokoúhlých filmů*)
hipnoz/o *lék.* hypnóza vyvolaná hypnotikem
hipofagi/o = **ĉevalmanĝado** požívání koňského masa
hipogin/a *bot.* mající spodní semeník
hipoilondri/o = **hipokondrio**
hipospadi/o *lék.* hypospadie (*vrozený rozštěp močové trubice*)
hipostat/a hypostatický (*potlačující funkci genu vlivem jiného genu*)
hipotenar/o *anat.* hypothenar, malíkový val (*na dlani*)
hiziki/o *bot. kuch.* hizikia (*druh chaluhy*)
hobal/o = **kopalo**, **mirho** kopál, myrha (*vonná pryskyřice*)
Holofern/o, **Holofernes** *hist.* Holofernes
homeoteleŭt/o *jaz.* homeoteleuton, homoioteleuton, rýmující se slovo
homokromi/o *zool.* homochromie (*schopnost se barevně přizpůsobit okolí*)
homotop/a *mat.* homotopní ~**io** homotopie
hoplit/o *hist.* hoplita, těžkooděnc
huntun/o *kuch.* huntun, wonton (*sekaná v testičku*)

Ĥanoĥ/o *náb.* Henoah, Enoah
Ĥomer/o *náb.* chomer (364 litrů)

ideolog/o ideolog ~**io** ideologie ~**ia** ideologický
Idu/oj Idy (*středy kalendářních měsíců*) **la** ~**o** **Martaj** Březnové idy (*vražda Caesarova*)
ignimbrit/o *geol.* ignimbrit (*druh lávy*)
igvanodont/o iguanodon (*dinosaurius*)
ikneŭmon/o *zool.* lumek
ikonoskop/o *el.* ikonoskop, snímací elektronka v kameře
ikonostaz/o = **ikonsepto** *náb.* ikonostas, stěna s ikonami před oltářem
ikor/o *lék.* krvavý hnís
iksor/o *bot.* ixora
iktiopterig/oj ryboještěři
iktiosaŭr/o ichthyosaurus ~**uloj** ryboještěři

ili/o *anat.* kyčelní kost
-iliard/o: **m~o** miliarda, 10⁹ **du~o** 10¹⁵ **tri~o** 10²¹
-ilion/o: **m~o** milion, 10⁶ **du~o** bilion, 10¹² **tri~o** 10¹⁸
incizur/o *lék.* incizura, zářez
indien/o *text.* kartoun, barevně potištěná látka
indikator/o indikátor
Indočin/a = Hindočinia
indri/o *zool.* indri (*lemur, poloopice*)
indult/o *náb.* povolení, výsada
induzi/o *bot.* induzium (*obal výtrusnic*)
infruktesk/o zrající květenství
Ino *mytol.* Ínó (*nymfa*)
inplan/o *polygr.* in-plano, nesložený arch
interpozitiv/o *jaz.* interpozitiv, obrat tvořený předložkou mezi opakovaným substantivem (*např. manon en mano, pašon post pašo*)
intron/o *biol.* intron, neznámá sekvence uvnitř genu
investitur/o *hist.* investitura, uvedení léna vazalovi, biskupství biskupovi
ipek/o *bot.* psychotrie
isolep/o = izolepido *bot.* bezosetka
Išmael/o *náb.* Izmael
Ištar *mytol.* Ištar, Inanna (*bohyně plodnosti*)
Iv/o Ivo, Ivoš
Izabel/a Izabela
izodinam/o *geol.* izodynamna (*spojnice míst na mapě stejné intenzity magnetického pole Země*)
izogon/o *geol.* izogona (*spojnice míst na mapě se stejnou magnetickou deklinací*)
izoklin/o *geol.* izoklina (*spojnice míst na mapě se stejnou magnetickou inklinací*)
izokron/a izochronní, izochronický, stejnědobý (*za stejnou dobu*)
Izold/a, Izold/o Isolda
izostaz/o *geol.* izostaze (*rozložení hmot v zemské kůře*)

jacint/o *geol.* jacint, hyacint (*drahokam*)
jadeitit/o *chem.* hornina obsahující jadeit
jag/i získat božstvo obětí, modlitbou
Jakelin/a Jacqueline, Žakelína
jakv/o chlebovník jakva (*plod*) ~**ujo,arbo** strom chlebovníku
Jaren/o Yaren (*město ostrova Nauru*)
jašir/o šintoistický chrám
Javan/o židovský název antického Řecka
Jehoaš/o *náb.* Joáš, Joas
Jehojada *náb.* Joiada, Jójada
Jehošafat/o *náb.* Jozafat, Jóšafat **Valo de ~o** Jóšafatovo údolí
Jehu *náb.* Jéhu, Jehú
Jehud/o, Jehuda *náb.* Juda
Jerobeam/o Jerobeám, Jarobeám
Jeruzalem/o = Jerusalemo
Jez/o = Hokajdo
Jiftaň/o *náb.* Jefta, Jiftach
Jišaj/o *náb.* Jišaj (*otec Davidův*)
Joab/o *náb.* Joáb
Joel/o *náb.* Jóel, Joel
jokan/o *kuch.* yókan (*japonský dortík*)
Jokast/o *mytol.* Iokasté
Jošija *náb.* Jóšiaš, Joziáš
Judit *náb.* Judita, Jitka
Jul/o 2 Julek ~**ino** Julka
julep/o *lék.* uklidňující sirup
Juvenal/o Juvenalis

ĵiban/o prádlo pod kimonem
ĵingoism/o britský šovinismus

ĵiuĵic/o *sport.* džiu-džitsu
ĵiz/o buddha, chrám
ĵo/o čo (*japonská dělk. míra, 109 m*)
ĵob/o džob, výhodné zaměstnání
ĵok/o šimpanz čego
ĵorur/o japonské melodrama
ĵovial/a = joviala
Ĵuan/o záliv Juan (*jižní Francie*)
Ĵores/o Jaurés (*1859-1914*)
ĵungl/o = ĝangalo
ĵunt/o vojenská chunta (junta)

Kaburb/o Kapské Město
kadalf/o = kataifo *kuch.* zapékané nudle
kadastr/o = katastro katastr
Kadm/o *mytol.* Kadmos
kadrat/o
kaguang/o *hovor.* letuchy
kahekt/a = kaĥeksia
kaid/o alžírský soudce, výběřčí daní
kaik/o turecký člun
Kaistr/o Kaystros
Kaj/o Gaius
Kajbar/o *průsmyk* Kajbarf
kakuminal/o *jaz.* kakuminála
Kalcedon/o Chalkedon (*přístav*)
Kalcid/o *zeměp.* Chalkis, Chalkida
Kaliban/o *hvězd.* Caliban
Kalikut/o v. Kalkut/o
Kalimaĥ/o *hist.* Kallimachos
kalkedoni/o = kalcedono
Kalkut/o Kalkata
Kambiz/o *hist.* Kambýsés
Kamil/o Kamil ~a, ~ino Kamila
kampan/o obyvatel Kampánie **K~io** Kampánie
kampanet/o *hud.* zvonková hra, skleněný xylofon
Kana en Galilea Kána Galilejská
Kandi/o = Kreto
Kapernaum/o = Karanao *zeměp.* Kafarnaum
Kapstad/o = Kab-urbo Kapské město
Kapu/o *zeměp.* Capua
Karakal/o *hist.* Caracalla (*císař*)
kardan/o *tech.* kardan(ový závěs) ~artiko kardanový kloub
Kari/o *hist.* Kárie ~ano obyvatel Kárie
karpe/o = karpo záěstí
karpoide/oj *podkmen* kardoidi
Kartagen/o *zeměp.* Cartagena
kaset/o (fotografická) deska **kartočfilma** ~o filmová kazeta
Kasi/o Cassius (*mužské jméno*)
kasis/o *kuch.* cassis, rybízový likér **morusa, rubusa** ~o morušový, ostružinový cassis
kastrum/o *voj.* kastrum, opevněný tábor římských legií
kasulet/o *kuch.* cassoulet, ragú z bobů a masa
kataif/o *kuch.* kataif, pochoutka z nudlí a ovoce
katoblep/o *mytol.* catoblephas, buvol se smrtícím pohledem
Katul/o *hist.* Catullus
kaŭpoks/o = bova pokso kravské neštovice
kaŭteriz/i vypalovat
kavator/o exkavátor, rýpadlo
kazein/o *chem.* kazein
kazimir/o *text.* husté sukno

Kazimir/o Kazimír
kediv/o kediv, islámský místokrál
kađerio/o = **fišrizajo** rybí rizoto
keirant/o *bot.* trýzel
kelicer/o = **helicero, kelifero**
Keningsberg/o *zeměp.* Königsberg, Královec, Kaliningrad
Kergelen/oj *zeměp.* Kergueleny, Kerguelenovy ostrovy
kerigm/o *náb.* kérygma, vyhlášení, zvěstování
kikar/o *ekon.* kikkar
Kikihar/o *zeměp.* Čchi-Čchi-Cha-Er, Cicikar (*čínské město*)
kiliasm/o = **mileniismo** *náb.* chiliasmus, tisícileté panování Krista
kimči/o *kuch.* kimčchi, nakládaná zelenina
Kitid/oj *náb.* Kitejci
Kju XXX
Kjonju/o *zeměp.* Kyjongju
klamidosperm/oj = **gnetopsidoj** *bot.* liánovce
Klaüd/o Klaudios, Claudius ~**ino** Claudine
Klaüdi/o Claudius (*císař*)
Klaüdian/o Claudianus
klaüstr/o = **klostro**
Kleant/o *hist.* Kleantés
Klement/o Klement ~**ino** Klementýna
Kleon/o *hist.* Kleón
kleš/o *buddhismus* zlá vůle, klam
Kleveland/o *zeměp.* Cleveland
Klitandr/o *lit.* Clitandre
Klodovald/o XXXX
Klotar/o Clotar
Klotild/o Klotilda
Knid/o *hist. zeměp.* Knidos
Knut/o *hist.* Knut
kodon/o *biol.* kodon, jednotka genetické informace
kofer/o = **lavsonio** *bot.* hena, henovník
koferdam/o *stav.* ochranná hráz
kohob/i opakovaně destilovat
kokain/o kokain ~**omanio** *lék.* závislost na kokainu
kolargol/o *lék.* koloidní stříbro (*antiseptikum*)
kolatitud/o *hvězd.* doplněk sířky, šířkový doplněk
koldkrem/o chladivý pleťový krém
kolemi/o = **koleemio** *lék.* cholemie, žlučové prvky v krvi
kolesterin/o, kolesterol/o *lék.* cholesterol
Kolkat/o = **Kalkato**
kolokint/o = **kolocinto**
Kolonja-Ponape/o XXX
Kolos/o *zeměp.* Kolosa, Kolosy (*rhodské město*)
komandor/o *náb.* komtur
komputik/o počítačová technika
komtang/o *kuch.* hovězí bujón po korejsku
kondilartr/oj *zool.* prakopytníci
kondotier/o *hist.* kondotiér, velitel žoldáků
konestabl/o *voj.* velitel královské armády
konferanse/o *nevh.* = **konferencisto**
Kongol/o, Kongi/o Konžská lidová republika
Kongo/land/o *hist., zeměp.* kolonie Kongo
konkir/i = **konkeri**
Konrad/o Konrád
konsome/o *kuch.* konsomé, čirý silný bujón
Konstanci/o Constantius
Konstanten/o *hist.* Konstantin
Konstantin/o *zeměp.* Constantine

konsubstanci/a = samsubstanca
kontaktor/o = **kontaktilo** konektor
kontoid/o = **nevokoido** *jaz.* zvuk souhlásky
kontor/o kontor, kontoár, kancelář
konulari/o *zool.* konulárie (*pravěcí žahavci*)
konur/o *zool.* aratinga, nandej (*papoušek*)
kopaifer/o = **kopaivarbo**
kopl/o *lit.* dvouverší
kopulaci/o kopulace, páření, *bot.* oplodňování ~i n pářit se
kor'o *náb.* kór (360 l)
Koraň/o *náb.* Kórach
korakl/o = **korboato** *nám.* korakl, malý proutěný člun s koženou obšívkou
koral/o *zool.* korál ~uloj korálnatci
Korcir/o *zeměp.* Korfu (*starořecký název*)
kordial/o *lék.* nápoj posilující srdce
kordov/o *ekon.* nikaragujská córdoba (1,16 Kč)
koregidor/o *hist.* corregidor, sudí, purkmistr
Koriolan/o *hist.* Coriolanus
korned/o *text.* kapuce s rohy *voj.* korouhevník
Korneli/o Kornelius, Corneille
Koror/o *zeměp.* Koror
kotorn/o *hist.* koturn, herecký stěvec s vysokou podrážkou **surmeti** ~ojn *přen.* psát drama
krakt/o = **perisoreo**, **garolo** *zool.* perisoreus, sojka
kral/o kraal, kruhová ohrada pro dobytek *n.* ohrazená vesnice (*v Africe*)
Kras/o, **Krass/o** *hist.* Crassus
kreodont/oj *zool.* creodonta, pravěké šelmy
Kreon/o *mytol.* Kreont
Kreuz/o *mytol.* Kreusa
krinozo/oj *zool.* crinozoa (*lilijice, terčovci*)
kriofor/o *fyz.* kryofor, přístroj pro demonstraci výparného tepla
Kristian/o Kristián
Kristin/o Kristýna
Krizeis *mytol.* Chrýseovna
Krizip/o *hist.* Chrýsippos
krizokal/o *tech.* slitina mědi, zinku, cínu, olova
krupuk/o *kuch.* krupuk, krevetové čipsy
kruzejr/o *ekon.* cruzeiro (*brazilská měna*)
Ksant/o *mytol.* Xanthus
Ksaver/o Xaver, Xavier, Xaverius
Ksenofon/o Xenofón
ksifoid/o *anat.* mečovitý výběžek
kupoks/o = **kaŭpoks/o**
Kurci/o *hist.* Curcius
Kuš *biblická* Kuš, *dnešní* Etiopie
kutireakci/o *lék.* kožní reakce
kŭaks! kvák (*ropucha*) ~, ~ **brekekekeks** kvák, kvák, brekekekeks
Kŭanĵu/o *zeměp.* Kwangju
kvadrirem/o *hist.* válečná loď se čtyřmi řadami veslařů
kvartirmastr/o námořní poddůstojník
kveĉ/o *bot.* slíva, švestka
kvestur/o kvestura
Kvinto-Kurci/o *hist.* Quintus Curcius Rufus
Kvintilian/o *hist.* Quintilianus Marcus Fabius
kvintilion/o *mat.* kvintilion, milion kvadrilionů (10³⁰)

labar/o *hist.* labarum, císařská korouhev
Laert/o Laert
Lakedomon/o = **Lacedemono**
Lancelot/o *mytol.* Lancelot
Langvedok/o *zeměp.* Languedoc

laniari/o druh bardzoje (*ovčáckého psa*)
Lankastr/o *zeměp.* Lancaster
larici/o *bot.* borovice černá
lašt/o *hist. nám.* last (*jenotka objemu 16-33 hl, hmotnosti 19-50 q*)
Lati/o *zeměp.* Lazio
laūntenis/o = **gazontenis**o *sport.* lawn-tenis
Laūr/a Laura
Laūrazi/o *geol.* Laurasie (*druhhorní kontinent*)
Laūzi = **Laocio** Lao-c'
lazurit/o = **lazurštono**
lekt/o *hist.* pohovka
lemnisk/o *anat.* klička **la latera** ~o boční klička **la meza** ~o přístřední klička
lepidodendr/o *zool.* lepidodendron
lepidosaūr/oj *nadřád* lepidosauria
lestr/o = **rabmevo** *zool.* chaluha
leūg/o legua (*4 km*)
levkoj/o letní fiala
li/o li (*čínská míra, 536 m*)
Li Baj Li Po (*čínský básník*)
Liban/o Libanon
lienteri/o *lék.* průjem z nestrávené potravy
lige/o *bot.* lygeum (*rod lipnicovitých rostlin*)
liguri/o opál (*drahokam*)
Liki/o *zeměp.* Lýkie
liktor/o *hist.* liktor (*kat, osobní strážce*)
Limburg/o Limburk (*v Belgii*), Limburg (*v Nizozemí*)
limerik/o *lit.* limerick, žertovné pětiverší
limfat/a *lék.* lymfatický, týkající se lymfy mízy ~**ismo** lymfatismus, odchylka chování ~**ulo** lymfatický pacient
limin/o práh podráždění
lipotimi/o *lék.* ztráta vědomí
Lis/o *řeka* Leie
lisol/o *chem.* lyzol
litoskop/o *lék.* litoskop, sonda k zjišťování močových kamínků
Livi/o Livius
log/o *náb.* džbáněk, půllitr *nám.* log, měřič rychlosti lodi
loksodromi/o *nám.* loxodroma, dráha lodi přes poledníky pod stejným úhlem
lokuci/o pevný výraz
lokus/o argument řečníka
longisim/o *anat.* zádový dlouhý sval
look/o *lék.* léčivý sirup
loris/o outloň lori
Lotari/o Lotar
Lotaring/o *hist.* Lotharingie (*středověký stát*)
Luar/o *řeka* Loira ~**valo** údolí Loiry
Lucili/o Lucilius (*římské jméno*)
ligr/o *nám.* ligr, pobřežní rybářská plachetnice
Luis/o, Luiz/o Louis, Ludvík
Lukan/o Lukanus ~**io** = **Basilikato** Lucania, Basilicata (*kraj v Itálii*)
luksaci/o *lék.* luxace, vymknutí, vykloubení ~**i** t vykloubit
lumpi/o = **pritemporulo** *kuch.* jarní závitok (*nadíváný zeleninou*)
luv/i = **boardi** *nám.* lavírovat, manévrovat (lodi)
Luz/o *mytol.* Lusa (*praotec Portugalců*) ~**idoj** Lusovci (*epos*)
Luziad/o = **Luzidoj** Lusiáda, Lusovci (*epos*)

maat/o *nám.* námořnický důstojník
macis/o *kuch.* muškátový květ (*koření*)
Madan/o *náb.* hinduistický bůh lásky
Magdalen/o, Magdalena Magdalena
maĝor/i *ekon.* nakupovat cenné papíry ve velkém
Mahavir/o *náb.* Mahávira

Major/a Lago *jezero* Lago Maggiore
Majsur/o *zeměp.* Maisúr
Majur/o *zeměp.* Majuro
Majtrej/o *náb.* Maitréja
makeri/o *bot.* machaerium
makrometr/a = **makromova**
Maks/o Max
Maksim/o Maxim
Maksimilian/o Maxmilián
makumb/o *nám.* macumba, náboženství černošských otroků
mal/o *chem.* kyselina jablečná
Malaňi *náb.* Malachiaš
Malvin/o Malvína
Manase *náb.* Manases
manĝu/o, manĵu/o *kuch.* japonský nadívaný koláček
Maniĥe/o, Manike/o *hist.* Mání, Máné **m~ismo** *náb.* manicheismus, manichejství, doktrína o věčném boji dobra a zla
Manuel/o Manuel
Maranjon/o *zeměp.* Maraňón (*přítok Amazonky*)
marant/o *bot.* maranta
maraved/o *ekon. hist.* maravedí
Marcel/o Marcel
Marcial/o *hist.* Martialis
Margaret/o Margaret, Margareta, Markéta
Mari/o Mario, Marius ~**a** Marie ~**njo, Manjo** Maruška
Marian/o Marian, Marián
maringel/o *kuch.* pěnové pečivo
Mark/o Marek, Marc, Marco, Mark, Marcus
Marta Marta
Masili/o *hist.* Massaliá (*dnes Marseille*)
matras/o baňka, křivule
Maūric/o Mořic
Mazda/o *fil.* Ahura-Mazda
Mecenas/o *hist.* Maecenas
megom/o = **megaomo** *el.* megaohm ~**metro** megaohmmetr
Mehlen/o *zeměp.* Mechelen
melb/o *kuch.* melba, zmrzlinový pohár s velkou broskví
Meleagr/o *mytol. hist.* Meleagros
Melen/o *hist.* Melaine, Melanius
Melkicedek/o, Melkisedek/o *náb.* Melchisedech
melope/o *hud.* melopea, píseň doprovázející antickou tragedii
melopep/o *bot.* tykev, cuketa
Menandr/o *hist.* Menandros
meningokok/o *biol.* meningokok, bakterie působící záněty mozkových blan
Merkuri/o Mercurius, Merkur
merlen/o *nám.* úvazné lano člunu
Mesalin/o *hist.* Messalina
Mesidor/o *hist.* messidor (20.6.-19.7. *dle revolučního kalendáře*)
Mess/o *zeměp.* Mety, Metz
metapsiki/o = **parapsikologio** metapsychologie
metencefal/o *anat.* metencephalon, most a mozeček
metop/o *arch.* metopa, dórský ozdobný prvek
metret/o *náb.* vědro, míra (cca 40 litrů)
metrik/o *lit.* metrika
metropoliten/o = **metroo** metro, metropolitní podzemní dráha
mezenter/o = **mesentero**
mezocefal/o = **mezkraniulo** člověk s vyváženými rozměry lebky
mezošaūr/oj *zool.* mesosauria, karbonští plazi
mio/ myo/ (*sval ve složeninách*)
Mickjevič/o Mickiewicz
midšipman/o *nám.* kadet, poddůstojník

Miĥa *náb.* Micheáš
Miĥael/o Michael, Michal
Mikael/o = **Miĥaelo**
mikrokok/o *biol.* micrococcus
mikrokosm/o mikrokosmos
mikrometr/o mikrometr
milenarism/o = **mileniismo**
Milvoki/o *zemĕp.* Milwaukee
Min-river/o *zemĕp.* Min-t'iang, Min Jiang, Fu-t'ien
Mindana/o *zemĕp.* Mindanao
mint/o = **mento**
miokardi/o *anat.* myokard, srdeční sval
miopati/o *lék.* myopatie, onemocnění svalstva
Mirjam Miriam, Mirjam
Mirt/o *hist.* Myrtis
Mitilen/o *zemĕp.* Mytiléna (*hl. město ostrova Lesbos*) *přen.* ostrov Lesbos sám
Molier/o *hist.* Molière
Molis/o, Moliz/o *zemĕp.* Molise
momordik/o *bot.* momordika
Monik/o Monika
monomorfi/o *mat.* monomorfismus, homomorfismus, morfismus
monopetal/a *bot.* s jedním okvětním lístkem
monoplan/o *let.* jednoplošník
Montanj/o *hist.* Montaigne
Montmartr/o Montmartre
Montparnas/o Montparnasse
Montserrat/o *zemĕp.* Montserrat (*ostrov i hora*)
mora/o *jaz.* mora, krátká slabika
motocikl/o motocykl
mozarab/oj Mozárabové
Mozart/o *hist.* Mozart
mu/o *hist.* mu, čínská jednotka plošného obsahu
mukr/o *bot.* hrot listu
murz/o *hist.* mirza, tatarský princ
musend/o *bot.* musaenda
musketer/o (francouzský) mušketýr
muskoloz/o *anat.* svalovina předžaludku

Nabot/o *náb.* Nábot
Naftali/o *náb.* Neftali, Neftalím
Naĥum/o *náb.* Nahum
Naks/o *zemĕp.* Naxos
Nanĉan/o, Nanĉang/o Nan-čchang
nard/o *bot.* smilka, nard (*vonná mast*)
Natan/o Natan
naŭl/o *bot.* kajeput
Naŭsika/o, Naŭsikaa *mytol.* Nausikaá
naŭn/o, naŭt/o nona (*hudební interval*)
Nehemja Nehemjáš, Nehemiáš
Neme/o *údolí* Nemea
nemert/oj *zool.* pásnice
nepa/o *hmyz* splešťule
neroli/o nerol, rostlinná voňavka
Nestori/o Nestorios **n~ano** *náb.* nestorián
neŭron/o neuron
neŭropat/o nervově nemocný člověk
neŭrospor/o houby hnojenkovité
Nijni-Novgorod/o, Nijnij Novgorod Nižnij Novgorod
Nikodem/o Nikodém
Nikolait/oj *náb.* Nikolaité, Mikulášenci

nikrom/o sloučenina niklu a chromu
Nim/o *město* Nîmes
nimbus/o dešťový mrak
Nimeg/o *město* Nijmegen
Nimrod/o Nimrod
Nin/a Nina
Nivoz/o *hist.* nivôse (čtvrtý měsíc francouzského revolučního kalendáře)
no/o nó (japonské drama)
nomark/o *hist.* nomarcha ~**io** nom, správní území
nomes/o = **nomarkio**
Nuakšot/o Nuakšott
Nukulaof/o Nuku'alofa (*hl. město Toga*)
numerator/o *mat.* čitatel
numulit/o *prvok* penízek, dírkonošec

oarist/o *lit.* milostný rozhovor ve verších
Obadja *náb.* Obadjáš, Abdiáš
obesit/o = **obezeco**
obez/a obézni, otlý ~**eco** obezita, otylost
ofikleid/o, ofiklejd/o *hud.* ofiklejda, basová trouba
-oid/ *odborná přípona různého významu: elips~o* elypsoida **hom~oj** hominoidi
Ojt/o *hora* Oeta
Ok/o *řeka* Oka
okcipital/o týlní kost
Oklahom/o Oklahoma
okpec/o *hist.* ochavo (*špan. mince*)
Oktav/o Oktavián
Oktavi/o Oktavianus
ola-podriga *kuch.* olla podriga (více jídel v jednom hrnci)
oldovaj/o oldovan (*prehistorická kultura*)
Olg/a Olga
Olimpi/a ženské jméno Olympie
olimpik/oj olympijské hry
Oliver/o Oliver
olograf/a vlastnoruční
Omar/o Omar (*mužské jméno*)
omer/o *hist.* ómer (*míra obilí – 3,6 l*)
Omfal/o *mytol.* Omfálé (*lýdská královna*)
ondin/o rusalka (= *undino*)
onkocerk/o *parazitující červ* onchocerca ~**ozo** onchocerkóza (*zánět kůže a slepota*)
ordr/o obchodní objednávka
ore/o *lék.* samovolné vypouštění tekutiny (*slin, moči, sperma*)
Oregon/o Oregon
orĝad/o orgeat (*nápoj z mandlí*)
oriflam/o bojový prapor
Origen/o Órigénes
Orinok/o Orinoco
oris/o obyvatel Urísy **O~io** Urísa, Odisha (*indický stát*)
orlop/o *nám.* nejspodnější paluba
ornitiski/oj ptakopánví dinosauři
ornitolog/o ornitolog ~**io** ornitologie
ortepiped/o *mat.* kvádr
ortognat/a ortognacie, správné uložení čelisti
Osl/o Oslo
ostiol/o *bot.* drobný otvůrek
ostrak/o *hist.* ostrakon (*hliněný střep s nápisem n. obrázkem*)
Osvald/o Osvald, Oswald
oů kej! OK
ovidukt/o v. ovedukto
ovogoni/o *biol.* zárodek samičí buňky

ovotid/o *biol.* přechod od samičí buňky k vajíčku
ovol/o *biol.* ovulum, vajíčko ~**ado** ovulace

pacifism/o = **pacismo** pacifismus

pacifist/o pacifista

pael/o, paelj/o *kuch.* paella, španělské rizoto

pajnt/o = **pindo** *zast.* pinta, máz

Paktol/o Paktólos (*zlatonosná řeka v Lýdii*)

paladin/o paladin, paladýn, rytíř-ochránce

Palas *mytol.* Pallas (Athéna)

Palas/o *hist.* Pallás, Pallas (*mužské jméno*)

palefren/o *hist.* komoň, vladařský jezdecký kůň

palemon/o = **leandro** *zool.* kreveta

paleodiktiopter/oj

palmiped/oj *zool.* ptáci s plovacími blanami

Pandu/o *mytol.* Pándu (král z Mahábháraty)

panhas/o *kuch.* panhas, směs klobásoviny s pohankou

panikl/o *bot.* *lata anat.* podkožní tuk ~**ito** *lék.* zánět podkožního tuku

Pantaleon/o *div.* Pantaleon (*komická postava bohatého starce*)

papaver/o = **papavo** *odb.* mák

parantrop/o = **fortika australopiteko** *hist. zool.* australopiték robustní

parapsikologi/o parapsychologie, psychologie okultismu

paratif/o *lék.* paratyf, paratyfus, střevní potíže

paratiroid/o *anat.* paratyreoida, žláza příštítná

parazo/oj = **senhistuloj, šajn-histuloj** *zool.* houbovci

paregorik/a *lék.* utišující bolest

Park/oj = **Parcoj**

Patan/o *zeměp.* Patan, Pátan

patat/o = **batato** *bot.* batát, sladký brambor

Patrik/o Patrik, Vlastimil **pro ~o sankta!** u svatého Patrika!

patristik/o = **patrologio** nauka o církevních Otcích

Paů/o *zeměp.* Pau

Pavi/o *zeměp.* Pavia

pečblend/o *geol.* smolinec

Pelagi/o *hist.* Pelagius **p~ismo, p~anismo** pelagianismus, Pelagiova hereze

pelasg/oj Pelasgové (*praobyvatelé Řecka*) ~**a monumento** pelasgická stavba

Pele/o *mytol.* Péleus **Ahilo ~ido** Achilles Péleovec

Pelion/o *zeměp.* Pelion (*řecká hora*)

pentotal/o *lék.* pentothal, thiopenthal sodný, rychle uspávající anestetikum

Perč/o *zeměp.* Perche (*fr. provincie*)

perče/o, přeč/o *hist.* perch, perche, prut (*stará jednotka délky, cca 5 m*)

Perigord/o = **Perigozio**

Perigoz/o *zeměp.* Périgeux (*město*) ~**io** Périgord (*kraj*)

Perpetu/o Perpetua (*ženské jméno*)

Perpinjan/o *zeměp.* Perpignan

Pers/o *hist.* Persius Flaccus (*satyrik*)

perversi/o *lék.* perversé, chorobná úchylnost ~**ulo** nemocný perverzí

petaz/o *text.* petasos, široký řecký klobouk

piastr/o *hist.* piastr, španělská mince

piel/o = **pjelo**

pieris/o = **pierido**

Pikas/o *hist.* Picasso

pikril/o *chem.* pikryl

Pilad/o *mytol.* Pyladés

Piram/o *mytol.* Pýramos

piramidon/o *chem.* pyramidon (*lék proti horečce*)

pireks/o *tech.* pyrex, tepelně odolné sklo

Pirito/o *mytol.* Peirithoos

piroliz/i *chem.* rozložit látku vysokou teplotou ~**o** pyrolýza

pirometr/o *tech.* pyrometr, žároměr, měřič vysokých teplot

pirotehnik/o, pirotechnik/o pyrotechnika
piroz/o *lék.* pálení žáhy
Pirr/o *mytol.* Pyrrhos, Neoptolemos (*Achilleův syn*)
pitek/o = presbito *zool.* hulman
Pizon/o *hist.* Piso
pjel/o *anat.* ledvinová pánvička
Placid/o Placido (*mužské jméno*)
Plačenz/o *zeměp.* Piacenza
planum/o *anat.* očníková ploténka
Plata-urbo = La-Plato *zeměp.* La Plata
plejstocen/o = pleistoceno
plik/o *lék.* chomáč vlasů s parazity, prachem a mastnotou *hud.* nožka noty
Plut/o *mytol.* Pluto, Plútos
Pluvioz/o *hist.* pluviôse, pátý měsíc fr. revolučního kalendáře (20.1.-19.2.)
pneūmogastr/a = vaga *lék.* bludný
pneūmoni/o *lék.* pneumonie, zápal plic
Pod/o *zeměp.* La Puy-en-Velay
Polibi/o *hist.* Polybios
poliedr/o = pluredro *mat.* mnohostěn
Polieūkt/o *hist.* Polyeuktos
polimer/o *chem.* polymer
Polinik/o *mytol.* Polyneikés
Poloni/o *lit.* Polonius
portepe/o portepé, porte-épée, řemen na nošení kordu, nyní jiných předmětů (*kolem boku n. zápěstí*)
portovin/o *kuch.* portské (víno)
potern/o *arch.* poterna, tajná branka v opevnění
praantrop/o *zool. hist.* australopiték
Prat/o *zeměp.* Prato
predel/o predela, podstavec oltáře / sochy
Prerial/o prairial (*devátý měsíc fr. revolučního kalendáře, 20.5.-18.6.*)
pretori/o = pretorejo
prokurator/o *hist.* správce provincie, (římský) státní úředník
Prokust/o = Prokrusto
proleps/o *lit.* prolepse, vyvracení předpokládané námitky
Prosper/o Prosper (*mužské jméno*)
prostez/o *jaz.* přidání hlásky bez změny významu (*skadro, eskadro*)
prot/o *polygr.* vedoucí tiskárny, vedoucí směny
protaz/o *div.* protaze, úvod dramatu
proteid/o = proteino
Prozerpin/o *mytol.* Proserpina, Persefora
prozodi/o *jaz.* prozódie, časomíra
prozopope/o *jaz.* prozopopoia, zosobnění
pru! tpr! prr! (*zastavení koně*)
pru/o lodní příď ~a příďový
prud/a pruderní, přepjatý ~eco prudernost ~ulo, ~ulino pruderní osoba, stydlivka **mal~a** nestoudný **mal~i** chovat se nestoudně
prudent/a rozvážný, prozíravý, rozumný ~o rozvážnost, rozum ~igi kárat, napomínat/ přivádět k rozvaze / rozumu ~igî stát se rozvážným / obezřetným **mal~o** pošetilost **ne~a, sen~a** nerozumný, pošetilý
prujn/o jinovatka ~umo *bot.* ojínění (*např. vinných hroznů*)
prun/o švestka, slíva ~arb/o, ~ujo slivoň, švestka (strom) ~brando slivovice
prunel/o trnka (plod) ~ujo trnka (keř)
prunt/i t (vy)půjčit (si) ~e půjčkou, na půjčku ~o půjčka, vypůjčení ~edonanto, ~edoninto věřitel ~edoni t zapůjčit, dát na úvěr ~eprenanto, ~epreninto dlužník ~epreni t (vy)půjčit si al~i půjčit někomu de~i půjčit si de~o výpůjčka **garanti~isto** zastavárník **libro~ejo** veřejná knihovna
prunus/o *bot.* slivoň, třešeň, višň, meruňka, broskvoň **Armenia** ~o meruňka obecná **birda** ~o třešeň obecná **dolča** ~o, **migdal** ~o mandloň obecná **doma** ~o slivoň švestka **dorna** ~o slivoň trnka **Persia** ~o, **persik** ~o broskvoň obecná **čeriz** ~o višň obecná **mirobolan** ~o myrobalán
prurig/o *lék.* prurigo, svrbivka, kožní lišej
prurit/o *lék.* pruritus, svědění
prus/o Prus ~a pruský, prušácký ~igi poněmčit **P~ujo** Prusko

pruv/i *t* dokázat ~o důkaz **nekontestebila** ~o nepopíratelný důkaz **sciencia** ~o vědecký důkaz ~a **objekto**, ~objekt/o
práv. průkazný materiál ~e dokazatelně, tudíž **sen~e** bez důkazů
psalm/o žalm ~i zpívat žalmy ~a **aro** žaltář ~i **isto** žalmista
psalteri/o *hud.* psaltérium, žaltář, středověký drnkací nástroj
psamit/o *geol.* psamit, pískovec
pseúdo/ pseudo- *předpona s významem "nepravý"*
pseudonim/o pseudonym ~a pseudonymní
pseudomorf/a *geol.* pseudomorfní, klamotvarý ~i **gi** klamavě změnit svou strukturu
pseudocug/o *bot.* douglaska
psi jméno řeckého písmene psi
psidi/o *bot.* psidium, kvajava
Psih/o *mytol.* Psyché
psiň/o, **psik/o** psychika, duševno ~a psychický ~i **ismo** psychika jedince ~o **ozo** *lék.* psychóza **meta~a** metapsychický
psikedel/a *lék.* psychedelický, povznesený (*duševní stav pod vlivem drog*)
psihiatr/o, **psikiatr/o** psychiatr
psiho/analiz/o, **psikoanaliz/o** psychoanalýza
psor/o *lék.* svrab
Puateri/o *zeměp.* Poitiers
Puatu/o-Ĉarentoj *zeměp.* Poitou-Charentes
pud/o *fyz.* pud (*stará ruská jednotka hmotnosti, 16,38 kg*)
pulkv/o = **pulko**
pultace/a *lék.* kašovitý
putament/o pecka

Rabbi *náb.* rabbi, mistře (*titul rabína*)
rabdomanci/o = **rabdismo**
Racin/o *hist.* Racine ~aj **tragedioj** Racinovy tragedie
radiaci/o *lék.* nervová vláknění
radioskopi/o *lék.* radioskopie, vyšetřování ionizujícím zářením
raflezi/o *bot.* raflézie
Ragnarok *mytol.* Ragnarök, skandinávský poslední soud
Rahel Ráchel
Rajmond/o, **Rajmund/o** Rajmund, Raimund, Raimond
rakled/o *kuch.* racklette (*roztavený sýr se šunkou a bramborem*)
ramapitek/o ramapithecus (*vyhynulý lidoop*)
ramforink/o rhamphorhynchus (*vymřelý ptakoještěř*)
ratí/o = **proporcio**, **rilatumo** poměr
Raul/o Raul
raūt/o = **itinerio**, **kurso** plán a směr cesty
Rea *mytol.* Rheia (*bohyně*)
Re/o *mytol.* Re (*bůh Slunce*)
real/o *ekon.* reál (*španělská mince*)
Rebeka *nám.* Rebeka
redut/o maškarní ples *voj.* polní pevnost
referendari/o *hist.* referendář, právní úředník
Regul/o Regulus (*mužské jméno*)
rejs/o *ekon.* reis (*brazílská mince*)
reliš/o *kuch.* čalamáda, čatní
Remiĝ/o Remigius (*mužské jméno*)
remont/o *voj.* remonta, výchova mladých válečných koní
Renard/o *lit.* Renard (*liška středověkého eposu*)
Renat/o Renato (*mužské jméno*)
renít/i *lék.* vzdorovat ohmatávání (*nádor*)
retinakl/o *anat.* retinakulum, šlachový vaz
reviz/i = **revizii**
revulsi/o *lék.* odkrvení nemocného orgánu (*např. pouštěním žilou*)
rezultat/o = **rezulto**
ribonukle(at)/a *chem.* ribonukleový
ribosom/o *lék.* ribozom **poli~o** polyribozom
Riĝel/o *hvězd.* Rigel (*nejjasnější hvězda Orionu*)

rijet/o *kuch.* karbanátek, fašírka
Rikard/o Richard
Rinald/o Rinaldo (*mužské jméno*)
Riogrand/o *zeměp.* Rio Grande
Rionegr/o *zeměp.* Río Negro
ritmenblus/o *hud.* rhythm and blues, afroamerická populární hudba
rivelent/o vývojka
ro jméno řeckého písmene ró
robai/o *lit.* rubáí, perské čtyřverší
robaj/o = **robaio**
robb/o *kuch.* ovocná šťáva zahuštěná na med
Robert/o Robert
Robinson/o Robinson
robr/o robber, partie bridže
Ročel/o *zeměp.* La Rochelle
rodan/o *chem.* rhodanid
Rodrig/o Rodrigo (*mužské jméno*)
Rogaci/o *náb.* rogace, prosebná procesí
Rođer/o Roger (*mužské jméno*)
Roland/o Roland
romancer/o = **romancaro**
rorkval/o = **balenoptero** *zool.* plejtvák
Rose/o *zeměp.* Roseau (*město státu Dominika*)
rota/o *náb.* tribunál římské roty, papežský soud
Roza Růžena
Rudolf/o Rudolf
Ruen/o *zeměp.* Rouen
Rusiljon/o *zeměp.* Rosselló (*katalánské město*)
ruš/o *text.* ryš, nabíraný proužek látky jako ozdoba
Rut/o *náb.* Rút
rutin/o, rutozid/o *chem.* rutin, rutosid, vitamín P

sabek/o *hud. hist.* loutna
Sabin/o Sabina (*ženské jméno*)
sabur/o *lék.* sliz na jazyku při chorobě
Sadi/o *hist.* Sa'dí (*básník*)
saksofon/o saxofon
Salven/o *zeměp.* Salwin (*řeka*)
sandov/o *let.* Sandowo pružné lano k vypouštění kluzáků
Sanherib/o *hist.* Sancherib, Sinacherib (*asyrský král*)
Sankta-Luzi/o *zeměp.* St. Louis, Saint Louis
Santiag/o Santiago (*Sv. Jakub, jméno měst i osob*)
Saon/o *zeměp.* Saôna
sapek/o *ekon.* sapèque, indočínská drobná mince
Saraj Sára (*ženské jméno*)
sard/o *geol.* karneol (*polodrahokam*) *zeměp.* obyvatel Sardinie ~**a** sardinský **S~ujo** Sardinie
sardi/o = **sardo**
sašim/o *kuch.* sašimi, kousky syrové ryby s rýží
Sati *mytol.* Satí (*bohyně*)
saturnali/oj = **Saturnaj festoj** *hist.* saturnálie, bujná oslava slunovratu
Saūdi-Arabi/o Saudská Arábie
saūdad/o saudade, sladký bol, stesk
Saū/o = **Saulo**
savart/o *hud.* cent (*jednotka měření intervalů*)
Sebastian/o Sebastián
Sekstant/o *hvězd.* Sextant (*souhvězdí*)
Sekvan/o = **Sejno**
seneskal/o *hist.* senešal (*vedoucí služebnictva v domě n. královský úředník*)
sensori/o *fyziol.* senzorický aparát
sensualism/o sensualismus

sensualist/o sensualista
septet/o *hud.* septet(o)
septim/o *hud.* septima
serum/o = **sero**
sesterci/o = **sestercomilo** *hist.* sestercia milia, tisíc sesterciů
seton/o *lék.* drenážní hadička ~**oforma** průchozí pod kůží (*jako hadička, např. střela*)
sfacel/o *lék.* mokrá sněť, částečné odumírání tkáně
sfagn/o *zahr.* rašeliník
sfalerit/o *geol.* sfalerit, zinková ruda
Sidoni/o Sidonio (*mužské jméno*)
Sigfrid/o Siegfried
sigilari/o *hist. bot.* sigillaria, pravěký porost
Sigismond/o Zikmund
Sihem/o = **Šehemo** *hist. zeměp.* Šekem (*dnes Náblus*)
sikomor/o *bot.* sykomora
silikat/o *chem.* silikát, křemičitan
silikoz/o = **silicozo**
simbiont/o = **simbiozanto, simbiozulo**
Simeon/o Simeon (*mužské jméno*)
simoni/o *náb.* simonie, svatokupectví
Simonid/o *hist.* Simónidés z Keu (*autor thermopylského nápisu*)
sinalef/o *lit.* elize, splynutí hlásek n. slabik
sinapsid/oj *hist. zool.* sinapsidi, předchůdci savců
sinartr/o = **senmova artikio** synartróza, nehybné spojení kostí
sinedri/o *hist.* synedrion, velerada, nejvyšší soud
sineti/o *jaz.* synesis, pravidla pro použití mluvnických tvarů
Singapor/o, Singapur/o Singapur
sipaj/o *voj.* sipáhí (*indický voják v britské uniformě*)
Sisteron/o *zeměp.* Sisteron
sistr/o *hist.* sistrum, starověký egyptský nástroj
Sita *mytol.* Síta (*Rámova manželka*)
Siva/o = **Šivao**
skaben/o konšel, radní
Skamandr/o *mytol.* Skamandros (*řeka u Tróje*)
skizofit/oj = **bakterioj**
Skot/o *hist.* Scott
skvar/o square, čtvercový park uprostřed náměstí
Soliman/o Soliman (*mužské jméno*)
solvenz/o rozpouštědlo
somal/o *ekon.* somálský šilink
soroplan/o větroň
SOS SOS, radiové volání o pomoc
spavin/o
spektator/o = **spektanto**
spekulari/o = **leguzio** *bot.* zrcadlovka
spermatodukt/o = **spermodukto**
spermogoni/o = **speramtiujo**
splanknologi/o *lék.* splanchnologie, věda o útrokách
spongi/o *zool.* houba
sporotrik/o *bot.* sporothrix, nedokonalé houby
sporotrikum/o *bot.* sporotrichum
sss! sss! (*smažící se brambory*)
stakis/o = **stakio**
stakt/o čisté kadidlo (*nezpracované*)
Stanisla/o Stanislav
Stefan/o Štefan, Štěpán
stegocefal/oj = **labirintodontuloj** *zool.* stegocephali, pravěcí předchůdci žab
stegosaūr/o *hist. zool.* stegosaurus
sten/o **1** *hist. fyz.* sten (3-10 kg)
Stentor/o *mytol.* Stentor, Stentór (*achajský voják s mocným hlasem před Trójou*)

stereofoni/o *eltech.* stereofonie
stereografi/o *mat.* stereografie
stereometri/o *mat.* stereometrie
stereoplanigraf/o stereoplanigraf
stereotomi/o stereotomie, brusičství kamenů
stihometri/o *div.* stichometrie, veršovaný rozhovor
stilobat/o *arch.* stylobat (*podnož nesoucí sloupy*)
Stimfal/o *mytol.* Stymfalos, Stymphalos (*jezero*)
stipit/o = **stípo**
Strabon/o *hist.* Strabón
Stradivari/o *hist.* Stradivari
striat/o = **stria korpo** corpus striatum, proužkované (žíhané) těleso (*v mozku*)
stromatolit/o *geol.* stromatolit, sinicový vápencový útvar
Stuart/oj Stuartovci
Stuttgart/o *zeměp.* Stuttgart
sublimat/o = **sublimažo**
subute/o = **alaüdfalko** *zool.* ostříž
Suetoni/o *hist.* Suetonius
sufragan/o *náb.* biskup podřízený arcibiskupovi
Suĝoŭ/o *zeměp.* Su-čou
sukijak/o *kuch.* sukiyaki, maso vařené na stole, tofu, zelenina
sukroz/o = **sakarozo** sacharóza, řepný a třtinový cukr
sulfamid/o *chem.* sulfamid
sulfimid/o *chem.* sulfimid
Sull/o *hist.* Sulla
Sulpici/o Sulpicius
Sun Jatsen *hist.* Sunjatsen
supernova/o *hvězd.* supernova
surrealist/oj = **superrealistoj**
Susan/o Zuzana, Zuzka
Suz/o *hist. zeměp.* Súsy

šakdo/o slitina zlata a mědi
Šakjamuni/o *náb.* Shakyamuni, titul Buddhy
šakšuk/o *kuch.* šakšuka, volská oka na zelenině
Šandong/o *zeměp.* Šan-tung
Šanšji/o, Šanšio *zeměp.* Šan-si
Šari/o *zeměp.* Šari (*čadská řeka*)
Šehem/o *hist. zeměp.* Šekem (*dnas Náblus*)
Šenjang/o *zeměp.* Šen-jang
šibu/o šibu, ščáva tomelu japonského (*antiseptikum, voděodolnost*) ~i potřít šibuem
Šil/o *náb.* Šil (*izraelské město v Bibli*)
šil/o *náb.* šila, buddhistická etika
Šiller/o *hist.* Schiller
Šiloaň *náb.* Šiloašské vody, jeruzalémské lázně
Šingjang/o *zeměp.* Sin-t'iang (*čínská provincie*)
Šjian/o *zeměp.* Si-an (*čínské velkoměsto*)
Šjining/o *zeměp.* Si-ning
šiokar/o *kuch.* šiokara, předkrm z jiker, krup, kousků ryb
šlak/o (vysokopecní spodní) struska, škvára
šoĵi/o *tech.* japonské posuvné průsvitné dveře
Šopen/o Chopin
Šunem/o *hist. zeměp.* Šunem
Šušan *hist. zeměp.* Šušan, Súzy
Švarcvald/o *zeměp.* Schwarzwald, Švarcvald, Černý les

tabule/o *kuch.* tabbule, libanonský kuskusový salát
Tais/a Thaïs, Thais, Thaisa
Tajhang/o Tchaj-chang, Tajhang Shan (*čínská hora*)
Tajjüan/o, Tajuan/o Tchaj-jüan (*město*)

Tajland/o Thajsko
tak/o *fin.* bangladéšská taka *kuch.* taco, mexická tortilla
takipne/o *lék.* tachypnoe, zrychlené dýchání
taksis/o *lék.* taxis, nekrvácející úprava břišní kýly
taktism/o = **tropismo** *biol.* tropismus, pohyb k něčemu (*např. rostliny za světlem*)
talium/o = **talio** *chem.* thallium
talofit/o *bot.* stélkatá rostlina
tamarisk/o = **tamariko**
tamaziht/oj Tamazichtové **la ~a lingvo** tamašek
tanagr/o = **tangaro**
Tangšan/o *zeměp.* Tchang-šan
Tanđer/o *zeměp.* Tanger
tanin/o tanin, tříslovina
Tarkvini/o *hist.* Tarquinius ~o **la Fiera** Tarquinius Superbus (Zpupný)
Tarn/o *zeměp.* Tarn
Taršiš/o *náb.* Taršiš, Tartessos
tatu/o *zool. hovor.* pásovcí
taŭon/o *fyz.* tauon, těžký lepton
Tebaid/o *hist. zeměp.* Thebaid, okolí egyptských Téb
tekneci/o = **tehnecio**
teknik/o v. tehnik/o
teknologi/o technologie
teknopati/o *lék.* nemoc z povolání
teleskop/o dalekohled, *tech.* teleskop ~a teleskopický, *přen.* zasouvací **radio~o** radioteleskop
televiđ/o televize ~ilo televizor
telope/o *bot.* telopea
Tened/o *ostrov* Tenedos
Teodor/o Teodor
Teodozi/o *hist.* Theodosius, Theodosios
Teofil/o Teofil
Teognis/o *hist.* Theognis
teogoni/o *mytol.* theogonie, rodokmen bohů
Teokrit/o *hist.* Theokritos
terci/o *hud.* tercie (interval), *sport.* tercie (*třetí pozice v šermu, ve hrách postup tří karet*)
tercin/o *lit.* tercina (*dantovská tříslabičná strofa, jejíž prostřední verš se rýmuje s lichými verši další strofy*)
Terenci/o, Terenti/o *hist.* Terentius
Terez/o Tereza
tergal/o *text.* teregal, syntetická tkanina
termik/a *fyz.* tepelný **elektro~o** elektrotermie
Termidor/o *hist.* termidor (20.7.-18.8.)
teromorf/oj = **sinapsidoj** *zool.* synapsida, pravěcí obratlovci
Tertulian/o *hist.* Tertullianus
tetan/o *lék.* svalová křeč
tetrastil/a *arch.* tetrastylový, mající čtyři sloupy v průčelí
teŭg/o = **antaŭa kastelo** *nám.* přední paluba
Tibisk/o *řeka* Timiș
tilbur/o tilbury, lehký otevřený dvoukolový kočár
Timote/o Timoteus
tinn/o = **tinuso**
tire(oid)/o *anat.* chrupavka štítná
tiravir/o *nám.* vytahovací provaz (*vytahuje objekt po nakloněné rovině*)
tire/o *anat.* ohryzek ve složeninách
Tirte/o *hist.* Tyrtaios
Tisb/o *mytol.* Thisbé
Titania *mytol.* Titania
Tjanĝin/o *zeměp.* Tianjin, Tchien-ťin
TNT. trinitrotoluen
Tobi/o *náb.* Tobiáš
toĥar/o *jaz.* tocharština
tokel/o *lék.* tropická plíseň kreslíci na kůži kruhy

tokonom/o tokonoma, výklenek s obrazem květin
Toled/o *zeměp.* Toledo
toman/o *hist.* tomán, perská zlatka
tonem/o *jaz.* toném, intonace měnicí význam
Torkemad/o *hist.* Torquemada
trad/o = **alizio** pasát
trake/o *anat.* průdušnice *bot.* céva ~**ito** zápal průdušek ~**ofitoj**, ~**oplantoj** cévnaté rostliny ~**uloj** *zool.* vzdušnicovci
traktus/o *anat.* tah, pásmo, protáhlý orgán, nervová dráha
tramel/o *nám.* trojitá síť
transfini/a *mat.* transfinitní, v nekonečnu
tra ra ra plk plk plk (*žvanění*), levá dva levá dva (*různý pochod*), imitace cvalu
Trazimen/o Trasimenské jezero
Trebizond/o *zeměp.* Trabzon, Trapezunt
Trent/o *zeměp.* Trento, Trident
trest/o *stojan stav.* kozlík, koza, podpěra, mostní pilíř
Trevir/o *zeměp.* Trevír
triad/o *hud.* triáda, třínotový akord
tribadism/o = **sapfismo**
trici/o = **tritio**
triedr/o trojhran
triketr/o = **trikvetro** *anat.* trojhranná kost
trikin/o *zool.* svalovec (*parazitická hlístice*)
trikofit/o trichofyton (*mikrohoubá*)
Triptolem/o *mytol.* Triptolemos
Trismegist/o *mytol.* Tismegistos
Tristan/o Tristan
Triad/o = **Trojio**
Troil/o *mytol.* Troilus
trubadur/o v. trubadoro
Tuileri/oj Tuilerie
Tule/o *hist.* Thule, Thúle (*záhadný ostrov popsáný v antice*)
Tull/o *hist.* Tullus
tulu/a *jaz.* tuluština
turnedos/o *kuch.* hovězí roštěnka

Uar/o, UAR (Unuiginta Araba Respubliko) Sjednocená arabská republika
Uaz/o *řeka* Oise
Ubang/o *řeka* Ubangi
-ud/ *neoficiální přípona s významem hojný:* **barb~a** vousatý **ventr~a** břichatý
udal/o feudální panství
udarnik/o úderník
ulamban/o japonský svátek dušiček
Uliso = **Odiseo**
Umar/o Omar (= *Omaro*)
undari/o *bot.* houbovník (*mořská řasa*)
uok/o, uak/o *kuch.* wok (*pánev s půlkulatým dnem*) (= **volbopato, kurba pato**)
upasak/o laický buddhista
upsila, upsilono ypsilon (*písmeno řecké abecedy, Y y*)
uraet/o australský orel
urak/o *anat.* urachus (*vazivový pruh mezi močovým měchýřem a pupkem*)
Urija *náb.* Uriáš
urjadjnik/o ruský poddůstojník
urli/o *lék.* příušnice (= *mumpso*)
urog/oj krásná prsa
urologi/o *lék.* urologie
urolonk/o *pták* panenka
Utamar/o Utamaro (*japonský malíř*)
Utarpredeš/o, Utar-Pradeš/o Uttarpradeš (*indický stát*)
Utik/o *hist.* Utik
uvr/i *t* otevřít

Ut-Napištim *mytol.* Utnapištim

Utnoa Noe (= *Noa*)

utrikl/o *anat., bot.* vâček

vadjang/o *kuch.* várnice beze dna

vag/o *anat.* nerv bloudivý ~**otomio** *lék.* operativní protěti bludného nervu

Vajoming/o Wyoming

vajr/o heraldická kožešina, popeličina **kontraů~o** vertikálně orientovaná popeličina

valabi/o klokan wallaby

Valdemar/o Valdemar

valenc/o *mat.* valence

Valenc/o Valence (*franc. město*)

Valenci/o Valencie (*špan. město*)

Valencien/o Valenciennes (*franc. město*)

Valentinian/o Valentinianus

Valeri/o Valerius ~**a** Valerie

Valez/o Valais (*švýc. kanton*)

Valparais/o *zeměp.* Valparaiso

Valter/o Walter, Valtr

Var/o *řeka* Var

Varanasi/o Váránasí (*ind. město*)

Vašti *bibl.* Vašti

vatt/o = **űat/o** *eltech.* watt ~**horo** wathodina ~**metro** wattmetr ~**sekundo** wattsekunda **kilo~o** kilowatt **kilo~horo** kilowathodina

Vaűd/o Vaud (*švýcarský kanton*)

Vende/o Vendée (*řeka i departement*) ~**ano** člen protirevolučního povstání

Vendmier/o Vendémiaire (*revoluční měsíc, 21. září-22. říjen*)

Ventoz/o *hist.* Ventůse (19.2.-20.3. - měsíc *franc. revoluce*)

Verakruc/o Verakruz

Verlen/o Verlaine

Vermont/o Vermont (*stát USA*)

vernaci/o uspořádaní kvítků v poupěti

Veronez/o Veronese (*malíř*)

Veronik/o Veronika

versikl/o versikel (*dlouhý verš*)

verst/o versta (1067 m)

vertrag/o = **leporhundo**, **levrelo** chrt

veruga/o *lék.* kožní epidemie

Vespazian/o Vespasián

vezani/o *lék.* psychůza

Vičj/o = **Vilčjo**, **Vilhečjo**, **Vilhelčjo** Vilík, Vilímek, Vilémek

vign/o *bot.* vigna, dlouhatec, fazole

vikstremi/o *bot.* wikstrémie

Vilemstad/o, **Vilemurb/o** *zeměp.* Willemstad

Vincent/o Vincent

Vinči (Leonardo) da Vinci

vinolog/o vinař ~**io** vinařství

Virgili/o = **Vergilio** Vergilius

Virtemberg/o = **Vurtembergo** Wűrtembersko

Viskonsin/o *zeměp.* Wisconsin (*stát USA*)

Vjet-Nam/o, **Vjetnam/o** Vietnam ~**ano** Vietnavec

vjol/o *hud.* stará viola, prahousle

Vladimir/o Vladimír

voandze/o *bot.* vigna, dlouhatec, fazole

Volfgang/o Wolfgang

Vuhan/o Wu-chan (*čínské město*)

Vuntemberg/o Wűrtembersko **Badenio~o** Bádensko-Wűrttembersko

Vusi/o, **Vuši/o** Wu-si (*čínské město*)

zair/o měna zair

Zajd/o Zajd (*mužské jméno v Koránu*)
zak/o ryba zako
Zakari/o *náb.* Zachariáš (= **Zehxarja**)
Zakhxe/o, Zahxe/o *náb.* Zacheus
Zam. = **Zamenhof**
Zamboang/o *zeměp.* Zamboanga (*filipínský přístav*)
zamindar/o indický statkář
zang/o Tibetan (= Tibetano)
Zanto = **Zakinto**
ze/o = **zeuxso** ryba pilobřich
Zebede/o *náb.* Zebedeus
Zebulon, Zebulun *náb.* Zebulón
Zearja *náb.* Zachariáš
zeksten/o = **cehxstejno** *geol.* zechstein (*asi před 230 miliony let*)
Zenobi/a Zenobie (*ženské jméno*)
zenzaj/o *kuch.* zenzai (*japonská polévka z fazolí azui*)
zeuxs/o ryba pilobřich ~**edoj** pilobřichovití ~**oformaj** pilobřiši
zimoz/o *chem.* zymóza, kvašení *lék.* infekce
zinjatrop/o, zinjaxtrop/o *pračlověk* zinjatrop
Zinov/o Zinověj (*ruské jméno*)
zinzolin/a fialově červený (= **vilorugxa**)
Zita Zita (*ženské jméno*)
Ziusudr/o Ziusudra (*sumerský král*)
zizi/o *bot.* zizia
Zo/a Zoa, Eva
Zoil/o *hist.* Zoilos (*jméno indicko-řeckých králů*)
Zoltan/o Zoltán
zoni/o *kuch.* japonský rýžový koláč
zoofit/o zoofyt živočich podobný rostlině ~**a** zoofytický
zooform/a zvířecí podoby
zoogeni/o zoogenie, vývoj zvířat ~**a** pocházející ze zvířete
zoogeografi/o zoogeografie, zeměpisné rozšíření zvířat
zookultur/o chovatelství
zoolatri/o *náb.* zoolatrie, uctívání zvířat ~**a** zoolatrický, kultovní ve vztahu ke zvířatům
zoolit/o zoolit, zvířecí zkamenělina
zoolog/o zoolog ~**ino** zooložka ~**io** zoologie ~**ia** **gxardeno** zoologická zahrada
zoomorf/a zvířecího tvaru
zooplanktono *biol.* zooplankton, živočišný plankton
zooplasm/o *biol.* zvířecí plasma
zoopsikologo zoopsycholog ~**io** zoopsychologie, nauka o chování zvířat
zoospor/o *biol.* zoospora, nepohlavní spora s bičíkem, rejdivý výtrus
zoosterol/o *chem.* zoosterol, živočišný sterol
zooteknik/o zooteknika, živočišná výroba ~**a** zooteknický ~**isto** zooteknik ~**istino** zooteknička
zootomi/o zootomie, anatomie živočichů
Zosim/o Zosima (*ruské mužské jméno*)
zoter/o drozd
Zubero/o Zuberoa (*baskická provincie*)
zuz/o *hist.* babylonská mince